

תיקוני חקיקה בין השנים 2023 עד 2025 **חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967**

תיקון מספר 77:

1. **סעיף 10ג – שכר עורך דין – כניסה לתוקף דצמבר 2024:** כאשר מוגשת בקשה לביצוע חוב כספי עד 4,500 ₪, החייב (אם אינו תאגיד) לא יישא בשכר טרחת עו"ד גבוה מ-252 ₪ או 10% מהחוב – הגבוה מביניהם. הרשם יכול לאשר חריגה מהתקרה, אם לדעתו המקרה מורכב ומצדיק זאת.
גם על שכר הטרחה בתיקים קטנים יחולו ריבית ודמי פיגורים במקרה של איחור בתשלום. במקום לחשב את הריבית מיום ההוצאה (כמקובל), כאן הריבית תחושב מהיום שבו הוגשה בקשת הביצוע.
לסיכום: יש תקרה על שכר טרחת עו"ד בתיקי גבייה קטנים, כדי להגן על חייבים. הסכום מתעדכן אוטומטית כל שנה לפי המדד.
החייב ישלם גם ריבית ודמי פיגורים אם לא שילם את שכר הטרחה בזמן.
2. **סעיף 20ח(ב) – היעדר זכאות לשכר טרחת עורך דין – כניסה לתוקף דצמבר 2024:** הזוכה זכאי לשכר טרחת עורך דין שייקבע לפי סעיף 10א) או לשכר טרחת עורך דין כאמור בסעיף 10ג לעניין הגשת בקשה כאמור במסלול מקוצר לגבי עשרים הבקשות הראשונות.
התיקון מעניק לזוכה יותר גמישות ובחירה בקביעת שכר טרחת עורך הדין במסלול המקוצר – בהתאם לנסיבות המקרה ולסעיפים המתאימים בחוק.
3. **סעיף 20כא – שכר טרחת עורך דין במסלול מזונות – כניסה לתוקף דצמבר 2024:** התיקון מחמיר יותר – הוא מבטיח שזוכה בתיק מזונות לא יקבל שכר טרחת עו"ד מכל מקור חוקי רגיל, אלא אם כן הרשם משתכנע שהמקרה חריג ומצדיק זאת.
4. **סעיפים 21א), 21א(1), 21א(2), 21א(3) – כניסה לתוקף ספטמבר 2024, 21ב(2), 22א(2), 22א(6), 23 – עיקול מיטלטלין – יתר הסעיפים כניסה לתוקף מרץ 2025:**
 - א. התיקון מגביל את סמכות העיקול למצבים עסקיים בלבד – ובכך מגן על חייבים פרטיים מחילוט ציוד שאינו נוגע לעסק.
 - ב. בנוסף, הסעיף מגן על חייבים פרטיים בבתיים מפני עיקול חפצים בצורה פוגענית. הרשם יכול לעקל בצמצום ורק לאחר שנעשו ניסיונות אחרים לגבייה.
 - ג. גם אם ניתן צו חיפוש ונמצאו במהלכו מיטלטלין השייכים לחייב אי אפשר לעקל אותם אוטומטית רק כי נמצאו. כדי שהחיפוש ייחשב גם כצו לעיקול, חייבים להתקיים התנאים הכלליים לעיקול אן תנאים מחמירים יותר כשמדובר בבית מגורים של חייב שהוא יחיד.
 - ד. כמו כן, ניתן לעקל מיטלטלין המשמשים לצורך עסק שמנהל החייב בבית מגוריו.
 - ה. החוק מגן על ציוד טכנולוגי אישי בסיסי – כמו טלפון או מחשב בבית – שלא יילקחו מהחייב. אך אם החייב משתמש בהם לעסק, הם נחשבים רכוש עסקי ואפשר לעקל אותם.

טלפונים ניידים ומחשבים אישיים יהיו חפצים שיותרו מעיקול לגבי חייב או בני משפחתו, למעט אם אלה שייכים לעסק שמנהל החייב. הבסיס לשינוי נעוץ בכך שטלפונים ניידים ומחשבים אישיים הם כלי עבודה ולימוד בסיסיים ואין די כיום במחשב אחד ובטלפון אחד, כדי לספק את הצרכים הבסיסיים ביותר של התא המשפחתי.

 - ו. הוצאת מעוקלים תיעשה רק באישור הרשם. התיקון מגביל את סמכות ההוצאה רק למקרים שאושרו מראש ע"י הרשם, בעיקר כאשר מדובר בהוצאה מבית מגורים של אדם פרטי.

5. **תוספת רביעית א' – סכומים לעניין עיקול מיטלטלין:** הסכומים שבתוספת מתייחסים לסכומי סף לקביעת תנאים לביצוע עיקול מיטלטלין בבית מגוריו של החייב:
- א. 2,500 ש"ח – כאשר הזוכה הוא יחיד.
 - ב. 35,000 ש"ח – כאשר הזוכה הוא תאגיד.
 - ג. אם החוב בתיק ההוצאה לפועל נמוך מהסכום הסף הרלוונטי – לא ניתן להורות על עיקול ברישום או על הוצאת מיטלטלין מבית מגורי החייב, אלא במקרים חריגים מאוד ובאישור מפורש ומנומק של רשם ההוצאה לפועל.

6. **תוספת חמישית – מיטלטלין שלא ניתנים לעיקול:** המחוקק צמצם את רשימת הפריטים המוגנים מעיקול – מחשב אישי וטלפון נייד שהיו מוגנים, כעת ניתנים לעיקול. לא ניתן לעקל - מדפסת, מכונת כביסה, טלפון נייד - מה השתנה שניתן לעקל טלפון נייד ומחשב אישי - אך שימו לב שההוראה אומרת באופן מפורש שלא ניתן לעקל נייד ומחשב אישי לחייב רגיל אבל כן ניתן לעקל מחשב ונייד לחייב שהוא תאגיד.

תיקון מספר 76 – כניסה לתוקף אוקטובר 2024:

1. **סעיף 78 – זוכה שהוא עוסק מפר בנסיבות מחמירות:** הסעיף נועד להגן על צרכנים מפני עוסקים שפעלו בצורה חמורה ובלתי הוגנת, על ידי חסימת יכולתם להמשיך לגבות חובות באמצעות ההוצאה לפועל – אלא אם כן פסקי הדין ניתנו בצורה תקינה ובהליך שקוף. העוסק יכול לנסות להוכיח שחלק מהחובות לא נובעים מההתנהלות הבעייתית, אבל עליו לעשות זאת תוך זמן קצוב ובאמצעות מסמכים תומכים.

תיקון מספר 75 – כניסה לתוקף אוקטובר 2024:

1. **סעיף 1 – הגדרות:** הוספת הגדרה: "דמי פיגורים" ו"ריבית שקלית" – כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה.
2. **סעיפים 6(ב2)(א), 6(ב2)(א), 6(ב3) – בקשת ביצוע:**
- א. תתווסף לסכום הקבוע בפסה"ד או בשטר ריבית שקלית (ולא הצמדה) – מהמועד שבו היה אפשר להגישה את הבקשה לביצוע ועד למועד שבו הוגשה הבקשה בפועל.
 - ב. בעבור התקופה מיום הגשת הבקשה ועד למועד התשלום בפועל יתווספו דמי פיגורים בנוסף לריבית הרגילה.
- כיום יש רק ריבית שקלית ללא הצמדה אלא אם נקבע בהסכם כי יתווספו הפרשי הצמדה. למעשה – דמי הפיגורים נשארו אבל הם יחלו להיספר רק לאחר 3 חודשים מיום שהיום אמורים להיות משולמים.
- דמי הפיגורים ישולמו כל פעם מחדש על תקופה של 3 חודשים ולא יהיה תשלום על תקופה קצרה יותר.
- יש לשים לב ממתי נספרים 3 חודשים:
- אם מדובר בפסה"ד והחייב יודע על קיום פסה"ד (כי הוא קיבל אותו או היה נוכח בדיון) – 3 חודשים מיום שנפתח תיק הוצל"פ.
 - אם החייב לא ידע שיש פסה"ד – 3 חודשים מיום שנמסרה לו אזהרה.
 - ביצוע שטר – 3 חודשים מהיום האחרון להגשת התנגדות, לאחר 30 ימים מהמצאת האזהרה.

3. **סעיף 8(ד) – נקיטת הליכים, הפסקתם וביטולם לפי בקשת הזוכה:** במסגרת התיקון, נעשתה הפרדה בין התנאים לביצוע עיקול עסקי לבין התנאים לביצוע עיקול בבית מגורי חייב יחיד. הליך עיקול מיטלטלין בעסק (או כאלה המשמשים לעסק מבית מגורי חייב) ימשיך להתבצע בהתאם לתנאים הקיימים היום: חוב מינימלי של 2,500 ₪ וחלוף 6 חודשים ממועד האזהרה.

אולם עיקול מיטלטלין בביתו של חייב יחיד יחייב עמידה בתנאים מחמירים הרבה יותר.
כאשר מדובר בזוכה יחיד, ניתן יהיה לאשר את הליך העיקול של המיטלטלין ברישום בחוב מעל 2,500 ₪.

לעומת זאת, כאשר מדובר בזוכה שהינו תאגיד, אזי ההליך יתאפשר רק בחוב מעל 35,000 ₪.
ההליך יותנה, בשונה מהעבר, בבחינת רשם ההוצאה לפועל האם בקשת הזוכה לעיקול מיטלטלין, מראה הצדקה לביצוע עיקול המיטלטלין, בהתחשב בתועלת כלכלית הצפויה מההליך. גם במקרה זה ניתן יהיה לנקוט בהליך עיקול המיטלטלין רק כעבור 6 חודשים מיום המצאת האזהרה, ואולם על רשם ההוצאה לפועל להשתכנע קודם, כי ננקטו הליכים אחרים מספקים לפני הפנייה לעיקול. בשלב בחינת בקשת הזוכה לבצע הוצאת מעוקלים, על רשם ההוצאה לפועל לבחון, כי קיימת תועלת כלכלית ממכירת המיטלטלין שעוקלו ברישום. בנוסף, על רשם ההוצאה לפועל לבחון האם קיימות נסיבות מיוחדות שבגינן יש לדחות את ההליך, וכמו כן לבחון את הפגיעה הצפויה בחייב ובני משפחתו, ככל שיש לכך אינדיקציות בדו"ח רישום עיקול המיטלטלין.

4. **סעיפים 9(ג), 9(ד), 9(ה) – אגרות והוצאות:**

א. מדובר בתיקון שמטרתו לצמצם את זכויות הזוכה בכל הנוגע להחזר ההוצאות. להלן **תקציר פורמלי ומובנה של התיקון**, כולל הסבר על מטרתו והשלכותיו.

בוטלה ההתייחסות להוספת הפרשי הצמדה וריבית להוצאות.

הוצאות תגבנה **רק בסכום שנקבע** בתקנות או לפי אישור המנהל – **ללא תוספות** בגין איחור בתשלום.

ב. מטרת הסעיף היא לקבוע איך מתווספת ריבית שקלית לחובות של חייב בגין אגרות (תשלומים למדינה) והוצאות (שכ"ט עו"ד, הוצאות גבייה וכו') במהלך הליכי ההוצאה לפועל, ומה המועד שממנו מתחילה ההצמדה בריבית.

בתיקון הנ"ל, כל אגרה או הוצאה בתיק הוצאה לפועל **צוברת ריבית שקלית יומית** מרגע הוצאתה, לא צריך לחכות שנה כדי שהריבית "תצטרף" לחוב – זה קורה מיד, גם לגבי חובות חדשים.

הסעיף נועד **להבטיח שהמדינה או הזוכה לא יפסידו כסף** בגלל עיכוב בתשלום אגרות והוצאות.

ג. כאשר החייב לא משלם בזמן אגרות או הוצאות שהושתו עליו בהליך ההוצאה לפועל – יתווספו להן דמי פיגורים, כלומר תוספת כספית ש"מענישה" על האיחור.
מתי הם מתחילים?

- אם מדובר בחוב שדמי פיגורים כבר חלים עליו – זה יקרה מייד עם תחילת הפיגורים על החוב.

- אם לא – מתחילים רק 3 חודשים אחרי מסירת האזהרה לחייב.

5. **סעיפים 10(ג), 10(ה) – שכר עורך דין:** משמעות התיקון המשמעות היא ניסיון לצמצם את ה**התייקרות החוב** ולהגביל את שכר הטרחה לסכום המקורי בלבד.

הכללים שחלים על **ריבית ודמי פיגורים** (שנקבעו בסעיף 9(ד) ו-9(ה) לחוק) – כלומר, תוספת שמגדילה את החוב במקרה של עיכוב בתשלום – יחולו גם על שכר טרחת עו"ד. במקום שהריבית והפיגורים יחושבו מהיום שבו הוצאה ההוצאה (כמו בדרך כלל), הם יחושבו מהיום שבו הוגשה בקשת הביצוע נגד החייב.

כאשר החייב לא משלם את **שכר טרחת עורך הדין** בזמן, הסכום יצבור **ריבית ודמי פיגורים** – והם יחושבו מהיום שבו הוגשה הבקשה לביצוע ולא מיום ההוצאה.

6. **סעיף 2ב69 – חייב המשלם לפי הוראה לתשלום בשיעורים – הגדרות:** התיקון מרחיב את ההגדרה כך שתכלול גם צווים שניתנים במסגרת הסדרים מיוחדים לחייבים במצוקה כלכלית (מוגבלים באמצעים) ומתאים לשימוש בכל מקום שבו נדרשת הבנה רחבה של סוגי צווי התשלומים הקיימים.

7. סעיפים 1769(1), 869, 1069(ה), 1269, 1569(ב) – הפחתת ריבית לחייב שהוכר כחייב משלם:

- א. ביטול הפחת ריבית של 25% לחייב שהוכר כחייב משלם.
- ב. ביטול הפחתת ריבית בתיק שיש כמה חייבים.
- ג. ביטול הפחתת ריבית נוספת לחייב שהוכר כחייב משלם פעם נוספת.

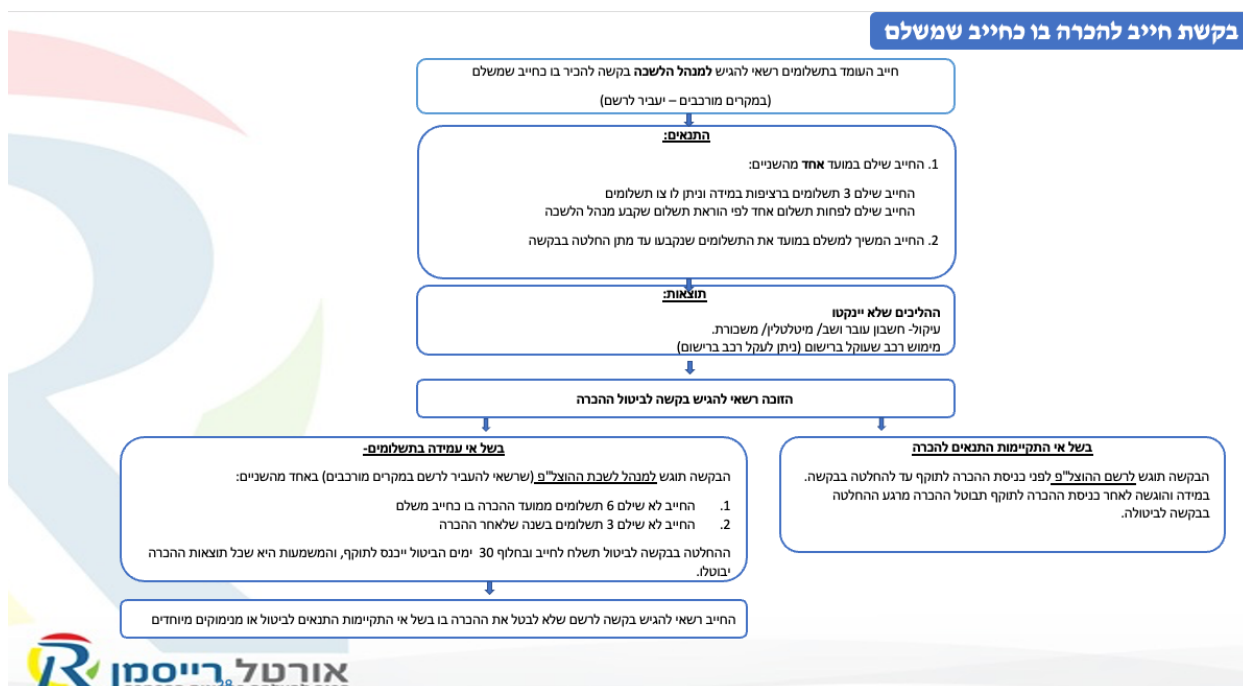
חייב העומד בתשלומים רשאי להגיש בקשה להכרה בו כחייב שמשלם. הבקשה תוגש למנהל לשכת הוצאה לפועל.

התנאים להכרה –

1. החייב שילם במועד את מספר התשלומים כאמור באחד מאלה:
 - א. שלושה תשלומים ברציפות – במידה וניתן לו צו תשלומים בתיק
 - ב. תשלום אחד – מכוח הכללים שקבע מנהל לשכת הוצאה לפועל
2. החייב המשיך לשלם במועד את התשלומים שנקבעו עד מתן ההחלטה בבקשה להכרה במקרים מורכבים יעביר מנהל הלשכה את הבקשה לרשם הוצאה לפועל

תוצאות ההכרה:

לא יינקטו הליכים מסוימים נגד החייב/יעוכבו/יבוטלו – עיקול חשבון עובר ושב, עיקול משכורת, עיקול מיטלטלין, מימוש רכב שעוקל ברישום במשרד הרישוי (ניתן לעקל רכב ברישום אך לא לממש), הגבלת רישיון נהיגה.



8. סעיף 2069 – הוראות להפחתת ריבית וסייג להוספת דמי פיגורים: הסעיף עוסק בנסיבות שבהן חייב עמד בצו תשלומים בשיעורים וכיצד הדבר משפיע על הפחתת ריבית ודמי פיגורים. אם החייב שילם את מלוא התשלומים שנקבעו לו בתקופת 3 חודשים לפני מועד התווספות דמי הפיגורים, יחולו ההקלות הבאות:

- אם החוב נושא ריבית שאינה לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה – תינתן הפחתה מהריבית, לפי נוסחה שמאזנת בין סכום הפחתה לריבית המינימלית (ריבית שקלית).
- אם החוב נושא דמי פיגורים – לא יתווספו דמי פיגורים לתקופה הזו (של 3 חודשים אחורה).
- גם אם החייב שילם במספר תשלומים או באחת מהדרכים הקבועות בחוק, אם הסכום הכולל שולם, הוא ייחשב כמי שעמד בצו.

לסיכום – אם חייב משלם לפי צו תשלומים בשיעורים, החוק מקנה לו **הקלות משמעותיות** (הפחתת ריבית ודמי פיגורים). אך הוא גם שומר על איזון – בזכות הזוכה, במקרי ריבית חוזית, או אם נעשה שימוש לרעה.

9. **סעיף 75(א) – זקיפת הכנסות ביצוע:** התיקון מבהיר שסכומים ששולמו נזקפים גם לשכר טרחת עורך דין כחלק בלתי נפרד מהליך הגבייה.
- מטרת הסעיף היא להגן על הזוכה במקרים של חובות עם ריבית חריגה, ולא "לפזר" את התשלום בין חובות פחות דחופים או בעלי ריבית נמוכה יותר.
- אם החוב שנפסק נגד החייב כולל **ריבית גבוהה יותר** מהשיעור המצוין בחוק פסיקת ריבית והצמדה (שהוא שיעור ברירת מחדל), אז:
- הכספים שיגבו מהחייב יופנו קודם כל לכיסוי אותו חוב בעל הריבית הגבוהה.
 - אם בתיק קיימים כמה חובות כאלה, אז הכספים יופנו קודם לחוב שנושא את הריבית הגבוהה ביותר ביניהם.
10. **סעיף 181א(א) – ביצוע תביעה על סכום קצוב:** התיקון כולל באופן מפורש דמי פיגורים כתוספת לגיטימית לסכום לאחר הגשת התביעה.
- המשמעות המעשית היא שהתיקון מאפשר לפתוח תביעה בהוצאה לפועל גם אם דמי הפיגורים מצטרפים לסכום הבסיסי ומביאים אותו מעל 75,000 ₪, כל עוד הסכום המקורי ביום ההגשה נמוך מהמגבלה.
11. **סעיף 481א – סמכות רשם ההוצאה לפועל להפחית ריביות ודמי פיגורים:** התיקון מדויק ומרחיב את סמכות הרשם. הוא גם מגביל את האפשרות להפחית סוגי ריבית מסוימים, בניגוד לסעיף לפני התיקון שהציג סמכות כללית יותר להפחתת ריביות.

תיקון מספר 74 – יולי 2023:

1. **סעיף 14(ה) – עיכוב יציאה מן הארץ:** רשם ההוצאה לפועל לא ייתן צווים מסוימים (למשל: צו תשלומים חודשי או הגבלות), אם סך כל החובות של החייב בתיקי ההוצאה לפועל קטן מ-50,000 ₪.
- אם כבר ניתן צו (כמפורט לעיל) וסך החובות ירד מתחת ל-40,000 ₪ החייב רשאי לבקש ביטול של הצו, והרשם יחויב לבטלו.
- לתיקון זה ישנו חריג: חוב מזונות לא נחשב לצורך חישוב הסכומים לעיל.
- לסיכום:
- אם סך החובות נמוך מ-50,000 ₪ – אי אפשר להטיל הגבלות על החייב.
 - אם החוב ירד מתחת ל-40,000 ₪ – החייב יכול לבטל את הצווים.
- חוב מזונות לא נכלל בחישוב הזה – הוא חריג ויישקל בנפרד.

תיקון מספר 73 – יולי 2023:

1. **סעיפים 50(א)(7), 50(א)(9), 50(א)(10) – נכסים שלא ניתן לעקל:**
- א. התיקון מרחיב את ההגנה למגוון שירותים ותמיכות סוציאליות הניתנות לזכאים ממשרד הרווחה.
- התיקון הינו גרסה עדכנית ומקיפה יותר, שמרחיבה את ההגנה נגד עיקול כספי סיוע מחייה עבור נזקקים, נכים, עיוורים ואנשים עם מוגבלות תפקודית.
- ב. הסעיף עוסק בהגנה על כספים שמקבל חייב ממשרד העלייה והקליטה ומבהיר: אם חייב מקבל גמלת הבטחת הכנסה ממשרד העלייה והקליטה בין אם הוא עולה חדש דורש עבודה או משתתף בהכשרה לתעסוקה אז הכסף הזה פטור מעיקול.

ההגנה חלה גם אם הכסף שולם דרך **בנק** או דרך **חברת דואר**, ולמשך 30 ימים ממועד קבלתו.

- מדובר בכסף שנועד לקיום בסיסי לעולים חדשים – ולכן החוק מגן עליו מעיקול. אם עברו 30 יום – ההגנה פוקעת וניתן לעקל את היתרה, אם קיימת.
- ג. מדובר בכסף שנועד לסייע להורים עצמאיים – החוק מבקש להגן עליו מעיקול. ההגנה ניתנת גם אם החייב לא עומד בכל ההגדרות הפורמליות, כל עוד הכסף מגיע מתוכנית מוכרת.
- תוקף ההגנה: 30 יום, ויש אפשרות להרחיב את ההגנה בצו.

2. **תוספת שביעית – סעיף 50(א)(10):** התוספת השביעית מונה תוכניות ממשלתיות ספציפיות שמכוחן מוענק סיוע כלכלי להורים עצמאיים, בעיקר לקידום תעסוקה, הכשרה מקצועית והשתלבות בשוק העבודה. בהתאם לסעיף 50(א)(10) (לחוק ההוצאה לפועל – כספים שמתקבלים מהתוכניות המפורטות בתוספת זו הם כספים מוגנים. כלומר, לא ניתן לעקלם במסגרת הליכי הוצאה לפועל).

תיקון מספר 72 – פברואר 2023:

1. **סעיפים 20ב(ב), 20ב(ד) – מסלול מקוצר:**

- א. חייבים בעלי צו איחוד תיקים, שעד כה לא יכלו ליהנות ממסלול מקוצר, יוכלו להנות ממסלול מקוצר.
- ב. גם אם יש צו איחוד תיקים פעיל והחייב משלם לפי הצו, התיקון מגן על חייבים שמשלמים פעולה עם ההליך (עומדים בצו איחוד), ולא רק על מי שמגיש התנגדות.

2. **סעיף 174 – בקשת איחוד:** התיקון מבוסס על שיקול דעת ויכולת תשלום של החייב – אך עדיין שומר על סף מינימלי לפי החוק.

התיקון הוא גרסה גמישה יותר המחייבת את החייב להצהיר מה ביכולתו לשלם, ובלבד שזה לא יפחת מהמינימום הקבוע בחוק.

למעשה, התיקון הוא גרסה מקלה יותר שמביאה בחשבון את מצבו של החייב מראש, בעוד שלפני התיקון החייב היה נדרש לשלם 3% מסך החוב ללא קשר ליכולתו הכלכלית.

תיקון מספר 68:

1. **סעיף 174טו – איחוד תיקים בצו תשלומים:** לפני התיקון הרשם יכול היה לאחד תיקים באופן אוטומטי, כל עוד החייב לא התנגד לכך – על פניו הסדר יעיל, אך פחות מתחשב בזכויות החייב.

לאחר התיקון איחוד התיקים יתאפשר רק אם: (1) החייב מודע לתוצאות איחוד התיקים; (2) החייב מסכים מפורשות לכך; (3) הרשם י שקול אם יש מקום לאיחוד תיקים (כלומר, אין זו פעולה אוטומטית כבעבר).